

Till dig som undervisar unga reumatiker

Under ett barns uppväxt är det viktigt att inte upplevas som annorlunda. Man vill vara, se ut och göra som alla andra. För en elev med reumatisk sjukdom kan det ibland behövas anpassningar för att klara av vardagen och uppgifter. För att undvika utanförskap kan det hjälpa att berätta för klasskamraterna vad reumatism är, vad det innebär, och hur man påverkas – både av sjukdomen och av medicineringen. Hur detta ska ske måste naturligtvis diskuteras med eleven och vårdnadshavarna, så att det fungerar på ett sätt som eleven är bekväm med och som är informativt utan att framstå som annorlunda i klassrummet. Det är viktigt att förklara att sjukdomen inte alltid syns utanpå. Smärtan finns alltid närvarande i mindre eller högre grad, men det innebär inte att den ska få dominera livet eller definiera dem som personer. En elev som har reumatism vill inte begränsas till att bara vara reumatiker – de vill fortsätta att leva sina liv som vanligt, så gott det går. Naturligtvis är det inte alltid möjligt för en elev med reumatism att delta på andras villkor, men det är viktigt att komma ihåg att all sorts särbehandling ger konsekvenser, vare sig den är positiv eller negativ. Försök därför att vara ett stöd utan att bli överentusiastisk.

Som vuxen är det väldigt viktigt att ha en dialog med eleven för att veta hur den mår. Genom att visa att du finns närvarande, bryr dig och lyssnar skapar du ett förtroende som inte bara gör det lättare för eleven att känna trygghet utan också förenklar er långsiktiga relation. Samtidigt kan det vara jobbigt att behöva prata om sjukdomen inför andra elever, eftersom man vill skapa en identitet som inte bara kretsar kring sjukdomen. Eleven är inte sin sjukdom, utan en individ som råkar ha en reumatisk sjukdom. För att enkelt kunna stämna av hur stor smärtan är kan det därför vara bra att utveckla ett ”kodspråk”, där smärtan exempelvis beskrivs i en skala från ett till tio.

Vårdnadshavare spelar ofta en viktig roll i att kommunicera mellan skolpersonalen och vårdteamet i att hitta lösningar och anpassningar som fungerar bäst för eleven. Vårdnadshavare kan få stöd från vårdteamet genom att få tips på olika anpassningar som skulle kunna underlätta skolgången för eleven och om de har tips på olika hjälpmedel. Ett exempel är att flera skolor erbjuder elever med reumatisk sjukdom att ha dubbla uppsättningar av läroböcker. Det underlättar för eleven att kunna delta i undervisningen oavsett om eleven behöver gå hem tidigare eller vara hemma någon dag på grund av skov.

Tips till lärare:

Lyssna för att förstå, inte för att svara

Har eleven de hjälpmedel som behövs för att underlätta skolgången?

Våga fråga för att förstå och ta hjälp av elevhälsan på skolan

Hitta ett gemensamt språk med eleven utan att det blir jobbigt för eleven att sticka ut

Är du mentor för eleven kan du med fördel lära ut det gemensamma språket till de andra lärarna på skolan